

Tavoite 9

Laajennetaan oikeusvaltiomekanismi naisten ja vähemmistöjen oikeuksiin ja sukupuolten tasa-arvoon. Jos jokin EU-jäsenvaltio heikentää tasa-arvoa tai yhdenvertaisuutta, sen saamia EU-tukia voidaan jäädäyttää.

Tavoitteen tausta

Sukupuolten tasa-arvo on yksi EU:n perusarvoista ja -oikeuksista. Tasa-arvon keskeisyydestä huolimatta unionin alueella on viime vuosien aikana tapahtunut huolestuttavaa kehitystä, joka on vaarantanut erityisesti naisten ja sateenkaari-ihmisten oikeudet sekä laajemmin demokraattisen oikeusvaltioperiaatteen toteutumisen. EU:ssa on jäsenmaita, joissa anti-gender-liikehdinnän aiheuttama oikeusvaltion murentaminen on johtanut myös naisten oikeuksien polkemiseen.

Oikeusvaltiomekanismin avulla EU voi jäädäyttää niiden jäsenmaittensa EU-tukia, joiden perustellusti epäillään rikkovan unionin yhteisiä sääntöjä ja aiheuttavan siten riskin EU-varojen väärinkäytölle. Oikeusvaltioperiaatteen, joka sekin on yksi EU:n perusarvoista, keskiössä ovat mm. laillisuusperiaate ja oikeuslaitoksen riippumattomuus, mutta myös tasa-arvo, yhdenvertaisuus sekä perus- ja ihmisoikeudet ovat oikeusvaltion kovaa ydintä.

Tukien jäädäyttäminen edellyttää jäsenmaiden määräenemmistön päätöstä eli yksittäinen jäsenmaa ei voi estää mekanismin käyttämistä. Oikeusvaltiomekanismia on sovellettu Unkariin.